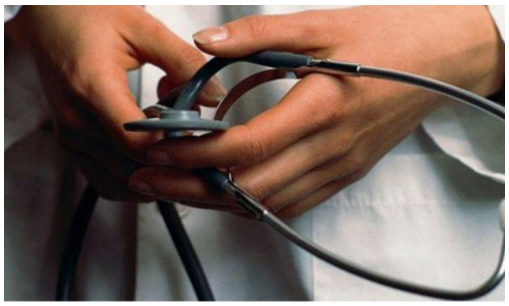
ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Γράφουν: **Στέφανος Βλάχος, Δημήτρης Γιαννούτσος**

Ένας μήνας έχει περάσει περίπου από την επανέναρξη της κόντρας των φοιτητικών συλλόγων των Ιατρικών Σχολών με το Υπουργείο Υγείας, με αφορμή έναν παλαιό γνώριμο που γυροφέρνει χρόνια τις εισηγήσεις του ΚΕΣΥ (Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας) περί ιατρικής εκπαίδευσης: **το foundation year.**

Τι προτείνει η εκτελεστική επιτροπή του ΚΕΣΥ, με στόχο την εφαρμογή (πιλοτικά) από το Μάρτιο του 2022:

• 12μηνη μεταπτυχιακή εκπαίδευση σε 2 κύκλους, 1 σε νοσοκομείο του ΕΣΥ και 1 σε κέντρο υγείας προαπαιτούμενο για την λήψη τίτλου ειδικότητας
• Απόκτηση «δεξιοτήτων» μέσω σεμιναρίων διάρκειας 1 – 2 ημερών και διαδικτυακές διαλέξεις εμβάθυνσης σε ήδη διδαχθέντα γνωστικά αντικείμενα
• Άσκηση στην καθημερινή κλινική πράξη – καθήκοντα που προσομοιάζουν σε αυτά του ειδικευόμενου ή του αγροτικού στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου τομέα (π.χ. τμήμα επειγόντων περιστατικών)
• Θέσπιση του logbook για καταγραφή των «δεξιοτήτων» και την αξιολόγηση των νέων γιατρών.
• Δυνατότητα αναγνώρισης 6 μηνών ειδικότητας της επιλογής του κάθε αποφοίτου μετά την περάτωση του προγράμματος – μισθολογική κάλυψη των σπουδαστών

Τι ερωτήματα γεννώνται:

• Πόσο ακόμα θα συνεχίσει να αποσυνδέεται στην πράξη το πτυχίο από την κατ’ ουσίαν άσκηση του επαγγέλματος;
• Τι ρόλο βαράνε τα 6 έτη σπουδών με 3 ή 4 κλινικά έτη αν χρειάζεται 1 ακόμα μετά το πτυχίο για να θεωρηθεί «έτοιμος» ένας απόφοιτος;
• Ποιος ο λόγος να υπάρχουν 525 μέλη ΔΕΠ στην Ιατρική Σχολή Αθηνών αν είναι το φίδι απ’ την τρύπα να το βγάζει η αγροτικός του τάδε ΚΥ ή ο ειδικευόμενος του δείνα επαρχιακού

Γενικού Νοσοκομείου;
• Πόσο τυχαίο είναι το timing της εισήγησης σε σχέση με την πορεία του ΕΣΥ μετά από 2 χρόνια πανδημίας;

Τα κόλπα τύπου foundation year δεν είναι καινούρια. Πρόκειται για μια χρόνια προσπάθεια υπουργείων και αρμοδίων επιτροπών να θέσουν φραγμούς στην πορεία εκπαίδευσης και επαγγελματικής αποκατάστασης των νέων γιατρών. Είναι στην ίδια κατεύθυνση με την υπηρεσία υπαίθρου – προαπαιτούμενο για έναρξη ειδικότητας που έφερε ο Βορίδης το ’14, με το ισχύον πλαίσιο που θέλει το αγροτικό προαπαιτούμενο για λήψη τίτλου ειδικότητας, με τις πρόσφατες προτάσεις για αλλαγές στις εξετάσεις για λήψη ειδικότητας. Είναι ένα ακόμα εμπόδιο για την πλειοψηφία των νέων γιατρών στον αγώνα αναζήτησης πλήρους και αποκλειστικής δουλειάς.

Ως προς τον εκπαιδευτικό χαρακτήρα του προγράμματος, εύλογα γεννώνται αναδρομικά υπαρξιακά ερωτήματα για διάφορα καρέ της «κλινικής» φοιτητικής ζωής (παρουσιολόγια – σφραγίδες – ζωτικά – καρδιογραφήματα) που, μάλλον, δεν είχαν ιδιαίτερο νόημα. Η ουσιαστική παραδοχή ανεπαρκειών στην παρεχόμενη προπτυχιακή εκπαίδευση των νέων γιατρών δε συνοδεύεται από μια ειλικρινή αυτοκριτική και μια προσπάθεια εκ βάθρων αλλαγής των προγραμμάτων σπουδών στην κατεύθυνση των δυνατοτήτων που ανοίγει η εποχή και των αναγκών των σύγχρονων ασθενών (όνειρο θερινής νυκτός). Απεναντίας, χρησιμεύει ως δικαιολογία για ρυθμίσεις τύπου logbook μια χρόνια επιδίωξη του συστήματος για τον χώρο της υγείας που λέει στον πτυχιούχο γιατρό: αυτά που δεν έμαθες στην τάδε πανεπιστημιακή κλινική θα στα μάθει ο αγροτικός μετά από διακομιδή διασωληνωμένου χωρίς μοναδίστα – αυτά που δεν έμαθες στην καθ’ ημέρα πράξη στο 6ο έτος θα τα δεις πλήρως σε ένα διημεράκι από πιστοποιημένο εκπαιδευτή – το καρδιογράφημα που έβγαλες για τον ειδικευόμενο στην ΣΤ’ Παθολογική θα το ξαναβγάλεις, μόνο που τώρα, μάγκα, θα πρέπει να το διαβάσεις εσύ. Όλα αυτά θα καταγραφούν επιμελώς και θα αξιολογηθείς με βάση αυτά. Κάπως έτσι έρχονται από την πίσω πόρτα και εξετάσεις πριν την έναρξη της ειδικότητας! Το logbook όμως κάνει και κάτι άλλο πολύ σημαντικό: μαθαίνει στους νέους γιατρούς να αντιλαμβάνονται την ιατρική τους παρέμβαση ως ένα άθροισμα διαγνωστικών και θεραπευτικών δραστηριοτήτων απομακρύνοντάς τους από μια ολιστική αντιμετώπιση του ασθενή. Μιλάμε δηλαδή για έναν κατακερματισμό του επιστημονικού αντικειμένου του γιατρού που εναρμονίζεται πλήρως και με την εκχώρηση ιατρικών πράξεων από τα νοσοκομεία σε ιδιώτες.

Και εδώ ακριβώς περνάμε στην ουσία της πρότασης και στην απόκρισή της στην παρούσα χρονική συνθήκη. Σε ένα ΕΣΥ λυγισμένο από τα δυο χρόνια πανδημίας και τις διαχρονικές

πολιτικές υποβάθμισης απάντων των υπουργείων, με την προοπτική βίαιης ιδιωτικοποίησης της δημόσιας υγείας, όπως εκφράζεται από τα πλάνα για το «νέο ΕΣΥ» του Μητσοτάκη (βλ. παραπάνω), με υγειονομικούς και κοσμάκη να αλαλάζουν για τα αυτονόητα τύπου «προσλήψεις χθες», το foundation year κάνει κάτι πολύ απλό: **φθηνό υποαμειβόμενο ανειδίκευτο ιατρικό δυναμικό το οποίο θα καλύψει με όρους προσωρινού μπαλώματος πάγιες ανάγκες σε θέσεις που εμφανώς χωλαίνουν, όπως τα επαρχιακά κέντρα υγείας και τα μη πανεπιστημιακά νοσοκομεία.** Οι «πλεονάζοντες» απόφοιτοι θα περιμένουν στις ουρές αναμονής (νέες ηλεκτρονικές λίστες αναμονής πριν από το καθένα εξάμηνο του foundation), βγάζοντας λάντζα για ιδιωτικές κλινικές ή μεταναστεύοντας. Φαίνεται μάλλον το λεγόμενο brain gain απευθύνεται μόνο σε γόνους καπιταλιστών…

Το θέμα έχει προκαλέσει αναταραχή στους φοιτητές και τις φοιτήτριες ιατρικής και οι πρώτες Γενικές Συνελεύσεις και κινητοποιήσεις ενάντια στο μέτρο έχουν ήδη πραγματοποιηθεί. Η ΟΕΝΓΕ έχει ήδη τοποθετηθεί ενάντια στο foundation year και καλεί τους φοιτητές ιατρικής σε ξεσηκωμό. Επιτακτική ανάγκη είναι η μαζικοποίηση των Γενικών Συνελεύσεων των Φοιτητικών Συλλόγων των Ιατρικών, η λήψη αποφάσεων για μαχητικό και ανυποχώρητο αγώνα και ο συντονισμός τους ώστε να παρθεί πίσω οποιαδήποτε σκέψη για foundation year. Φυσικά όχι με τρόπο συντεχνιακό αλλά στα πλαίσια της πάλης του φοιτητικού , υγειονομικού και εργατικού κινήματος για μόρφωση, υγεία και δουλειά με δικαιώματα. Σε αυτή την προσπάθεια οφείλει να πρωτοστατήσει η αντικαπιταλιστική αριστερά στα πανεπιστήμια, η ΕΑΑΚ στις ιατρικές σχολές. Οφείλει όμως και να ανοίξει πάλι την κουβέντα για το τι εστί υγεία, για το τι περίθαλψη θέλουμε και μπορούμε να παράσχουμε εν έτει 2021, για το ποιον υπηρετεί επί της παρούσης η επιστήμη και ποια επιστήμη θέλουμε να υπηρετήσουμε εμείς. Πολύ το βαθύναμε. Δεν πειράζει, ας χρησιμεύσει και κάπου το foundation year.

*Ο Στέφανος Βλάχος είναι ειδικευόμενος Παθολογίας στο Νοσοκομείο Λαϊκό. Ο Δημήτρης Γιαννούτσος είναι απόφοιτος Ιατρικής.